

24. marts 2015

FAKTAARK

Særlige regler om handle- og betalingskommune, når den unge bor på botilbud/er anbragt i anden kommune

Unge i STU-målgruppen har ofte omfattende pleje- og støttebehov, og de kan derfor visiteres til et botilbud – udover selve uddannelsen. I nogle tilfælde vil botilbuddet og uddannelsen være integrerede.

I nogle tilfælde vil botilbuddet ligge i en anden kommune end der, hvor den unge kommer fra, og der skelnes her mellem den unges *bopælskommune* og en *oprindelseskommune*, jf. tabel 1.

Tabel 1: Bopæls vs. oprindelseskommune

Bopælskommune	Oprindelseskommune
Kommunen, hvor den unge er i botilbud/anbragt og følger STU-forløbet.	Kommunen, den unge kommer fra, og som har visiteret den unge til botilbuddet og STU.

Der er for disse særlige tilfælde fastsat regler i Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Retssikkerhedsloven) (lov under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold) om, hvilken af de to kommuner der er:

- *Betalingskommune*, og dermed betaler for offentlige ydelser og indsatser.
- *Handlekommune*, og derfor har ansvar for at følge op på borgerens ydelser og indsatser.

Ifølge Retssikkerhedsloven er det oprindelseskommunen, som betaler for den unges ydelser (fx førtidspension eller uddannelseshjælp), beskæftigelsesrettede og sociale indsatser samt selve STU-forløbet, hvis den unge er i botilbud i en anden kommune¹. Det skal sikre, at oprindelseskommunen ikke har et incitament til at placere de særligt udsatte i en anden kommune og dermed give finansieringsansvaret for den unge videre. *Oprindelseskommunen er altså betalingskommune.*

En ung på STU vil typisk have behov for indsatser og ydelser efter flere forskellige lovgivninger. Det varierer her mellem lovgivningen på hhv. social, undervisnings- og beskæftigelsesområdet, hvilken kommune der er handlekommune. På beskæftigelsesområdet er det bopælskommunen - dvs. kommunen hvor den unge er anbragt/bor på botilbud - der er handlekommune. Beskæftigelsesområdet følger dermed Retssikkerhedslovens princip om, hvilken kommune der er handlekommune.

¹ Reglerne om STU-forløbet følger af Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlig behov.

Så længe de unge deltager i STU, skal de ikke have aktive tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, da de allerede deltager i et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb.

Derimod vil det være oprindelseskommunen, der er handlekommune for sociale indsatser (efter Lov om social service) og undervisningstilbuddet/STU-forløbet, *jf. tabel 2.*

Tabel 2: Særregler for handlekommune for unge i botilbud i ny kommune

Lovgivning	Tilbud/indsats	Handlekommune
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats og Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen mv. (Beskæftigelsesministeriet)	Rehabiliteringsteam, ressourceforløb, mentorstøtte, opfølgningssamtaler mv.	Bopælskommunen (personer over 18 år).
Lov om sociale pensioner (Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold) og lov om aktiv socialpolitik (Beskæftigelsesministeriet)	Forsørgelse/ydelser – fx uddannelseshjælp, ressourceforløbsydelse eller førtidspension.	Bopælskommunen (personer over 18 år)
Lov om social service (Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold)	Fx botilbud, praktisk hjælp, merudgiftsydelse.	Oprindelseskommunen (personer over og under 18 år).
Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (Undervisningsministeriet)	STU-tilbud	Oprindelseskommunen.

For Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og ydelser efter Lov om social service gælder det, at oprindelseskommunen også er handlekommune. På social- og undervisningsområderne blev reglerne ændret for at sikre, at det er den samme kommune, der betaler for borgerens indsats, som bestemmer, hvilken indsats borgeren skal have.

På beskæftigelsesområdet er det derimod bopælskommunen (altså der hvor den unge går på STU), der er handlekommune, mens oprindelseskommunen betaler for ydelser og indsatser. Det skyldes bl.a., at borgere i botilbud i en anden kommune ofte vil være bosat i den nye kommune i en lang periode. Her kan det være uhenigtsmæssigt, hvis borgeren i forhold til indsatser og ydelser efter beskæftigelseslovgivningen skal møde op i jobcentret i oprindelseskommunen, som potentielt kan ligge langt væk. Det vil være i de tilfælde, hvor den unge fylder 18 år undervejs i STU forløbet, og derfor henvender sig til jobcentret for at få forsørgelse. Hvis den unges sag, mens den unge er i STU, fx skal behandles i rehabiliteringsteamet, er det ligeledes bopælskommunen, der skal behandle sagen. På grund af af-

talen om mellemkommunal refusion vil bopælskommunen dog få udgiften til beskæftigelsesindsats og forsørgelse refunderet af oprindelseskommunen.

Unge over 18 år, der er i STU forløb, er dog siden 1. januar 2014 fritaget for kontaktføreløbet i jobcentret. Det skyldes, at den unge allerede er i et særlig tilrettelagt uddannelsesforløb (STU) i andet regi.

Hvis den unge flytter tilbage til oprindelseskommunen efter afsluttet STU-forløb, vil det være oprindelseskommunen, som overtager handleansvaret for indsatsen efter beskæftigelseslovgivningen.